

Op zoek naar vorming rond

omgaan met lastig gedrag
in de kinderopvang?

Lastig gedrag, agressie?

Kinderverzorgers, poetsvrouwen, stafleden.... Iedereen in de **kinderopvang** loopt **risico** om **lastig gedrag of agressie** mee te maken. De ene al meer dan de andere.

Ook kleine voorvallen kunnen zwaar wegen. Denk maar aan eisend gedrag of kleinerende Opmerking.

Vorming is belangrijk om met lastig en agressief gedrag om te gaan en te voorkomen. Weerbare medewerkers bieden beter het hoofd aan moeilijke situaties.

Het Sociaal Fonds voor de Vlaamse Welzijns- en Gezondheidssector wil de organisaties uit de kinderopvang **inhoudelijk en financieel ondersteunen**. Sinds begin 2010 doet het Fonds beroep op **Icoba**. Wij zijn een kennis- en expertisecentrum op het vlak van agressiebeheersing. Wij maken onder andere organisaties wegwijs in het vormingsaanbod rond agressie en komen financieel tussen in de vormingskosten.

In deze brochure vind je ter inspiratie een aantal opleidingsprogramma's die in aanmerking komen voor financiële tussenkomst. En lees je hoe je die tussenkomst kan bekomen. Je kan uiteraard nog steeds voor een programma kiezen dat niet in deze brochure staat.

Opgelet, je kan enkel van een tussenkomst genieten indien jouw organisatie meer dan 8 VTE's in dienst heeft.

Nog vragen? Neem contact op met het **ICoBA**-team

Annick Tahon 02 229 20 25

Wouter Bollen 02 229 20 32

Ivan Konovaloff 02 227 59 86

Katrijn Ossaer 02 227 60 08

annick.tahon@vivosocialprofit.org

wouter.bollen@vivosocialprofit.org

ivan.konovaloff@vivosocialprofit.org

katrijn.ossaer@vivosocialprofit.org

Inhoudstafel

1. OPLEIDINGSPROGRAMMA'S	p. 5
Communicatie - Assertiviteit - Grenzen stellen	
1.1. Verbindend (geweldloos) communiceren	p. 5
1.2. Hoe moet ik dat nu zeggen?	p. 5
1.3. Ik zou het anders doen	p. 6
1.4. Communicatie en lichaamstaal	p. 6
1.5. Liever assertiever	p. 7
1.6. Praten over grenzen, grensoverschrijdend gedrag en agressie	p. 8
1.7. Wat maakt je zo boos?	p. 8
1.8. Afstemmen vanuit je HART! Verhoog je weerbaarheid in lastige situaties	p. 9
1.9. Nieuwe Autoriteit, samen werken aan een krachtige en warme opvoedingsstijl	p. 9
1.10. Bespreekbaar maken van grenzen	p. 10
1.11. 'Sociale stress' en agressie	p. 10
1.12. De draad tussen kind en begeleider. Versterk de band en voorkom of verminder lastig en agressief gedrag	p. 11
1.13. Grensoverschrijdend gedrag en kindermishandeling, wat nu?	p. 11
Conflicthantering	
1.14. Omgaan met conflicten	p. 12
1.15. Conflicthantering	p. 12
Omgaan met lastig en agressief gedrag van volwassenen	
1.16. Met de mond vol tanden... omgaan met vervelend gedrag van ouders	p. 13
1.17. Omgaan met 'lastige ouders'	p. 13
1.18. Agressie van ouders... aanpakken en voorkomen!	p. 14
1.19. Moeilijke gesprekken met ouders of tussen leidinggevende en medewerkers	p. 14
1.20. Omgaan met verbale agressie van ouders, burens, etc.	p. 15
1.21. Omgaan met (verbale) agressie en grensoverschrijdend gedrag van kinderen en van ouders	p. 15
Omgaan met ruzie en pesten bij kinderen	
1.22. Help! Ruzie! Omgaan met conflicten tussen kinderen	p. 16
1.23. Moeilijk hanteerbaar gedrag in de buitenschoolse kinderopvang	p. 16
1.24. Pesten aanpakken en voorkomen	p. 17
Omgaan met lastig en agressief gedrag van kinderen	
1.25. Omgaan met moeilijk gedrag bij kinderen.....	p. 18
1.26. Omgaan met moeilijk gedrag bij kinderen.....	p. 18
1.27. En nu is het genoeg! Omgaan met moeilijk gedrag bij kinderen	p. 19
1.28. Omgaan met te mondige kinderen/jongeren	p. 19
1.29. Blij, bang boos bij peuters en kleuters	p. 20
1.30. Reageren op agressie van kinderen	p. 20
1.31. Agressieve kinderen? Wat nu?.....	p. 21
1.32. Help! Een bijter in de groep	p. 21
1.33. Je mannetje staan in grensoverschrijdend gedrag	p. 22
1.34. Samen krachtig! Omgaan met probleemgedrag vanuit Geweldloos Verzet en Nieuwe Autoriteit	p. 22
1.35. Agressie bij kinderen van 3 tot 12 jaar	p. 23
1.36. Ruzie in je peutergroep! Ontdek hoe je verbindend en positief reageren kunt	p. 23
1.37. Conflicten met kinderen: hoe voorkomen en escalatie vermijden	p. 24
1.38. Omdenken: maak van lastig gedrag een nieuwe mogelijkheid	p. 24

Fysieke weerbaarheid

- 1.39. Fysieke weerbaarheid p. 25
1.40. Gespreksvaardigheden en zelfverdedigingstechnieken p. 25

Opvang, nazorg en herstel na agressie-incidenten

- 1.41. Herstel en zorg na incidenten p. 26
1.42. Werken aan relationeel herstel na conflicten bij kinderen p. 26

Beleidsmatig werken aan agressie

- 1.43. Naar een gedragen agressiebeleidsplan in je organisatie p. 27

2. INFO OVER DE OPLEIDERS p. 28

- 2.1. Crime Control p. 28
2.2. Dialoogplus p. 29
2.3. Escala p. 30
2.4. Hilde Leonard p. 31
2.5. Vormingscentrum Hivset p. 32
2.6. Iets Anders Cie p. 33
2.7. Impuls p. 34
2.8. VDKO - vormingen K+ p. 35
2.9. Namaskara vorming p. 36
2.10. KARUS vzw - Jeroen Cottenie p. 37
2.11. VCOK vzw..... p. 38
2.12. Viac vzw p. 39
2.13. W!N zorgsector p. 40
2.14. StapWijzer p. 41
2.15. Gerrit Vignero p. 42
2.16. Survivalacademie p. 43

3. HOE KRIJG JE FINANCIËLE TUSSENKOMST p. 44

3.1. Kan jij een tussenkomst bekomen?

3.2. Wat doet Icoba?

3.3. Wat doe jij?

1. Opleidingsprogramma's

COMMUNICATIE - ASSERTIVITEIT - GRENZEN STELLEN

Titel opleiding	1.1. Verbindend (geweldloos) communiceren
Opleidingsderde	Impuls - zie p 34
Code	IM-01
Doelgroep	Alle medewerkers
Doelstellingen	Op een verbindende manier communiceren, moeilijke boodschappen brengen, conflicten aangaan, grenzen stellen, geven en ontvangen van feedback vanuit gevoelens en behoeftes (vanuit methode Rosenberg)
Inhoud opleiding	Proces van verbindende communicatie leren kennen en het in de praktijk brengen. Waarnemen zonder oordeel of interpretaties. Verwoorden van gevoelens & behoeftes. Uiten van een concreet & positief verzoek. Eerlijk uiten & empatisch luisteren.
Werkmethode	Ervaringsgericht, participatief, vraaggericht, oefeningen en duidingen
Aantal deelnemers	Min. 8 - Max. 14
Data - uur	In overleg minimum 4 dagdelen
Plaats	In overleg met aanvrager
Opmerking	Ook in open aanbod bij Impuls

Titel opleiding	1.2. Hoe moet ik dat nu zeggen?
Opleidingsderde	Dialogoogplus - zie p 29
Code	DI-01
Doelgroep	Personeel van kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, diensten voor onthaalouders
Doelstellingen	Op correcte wijze grenzen stellen aan onbeleefd, ongepast of agressief gedrag. Zich zelfzeker en veilig leren voelen tijdens moeilijke gesprekken: kritiek geven, empathisch omgaan met de andere en eigen behoeftes kenbaar maken.
Inhoud opleiding	Collega's kies je niet zelf. Mensen verschillen in hun manier van omgaan met mekaar. Hoe kom je op voor je ideeën en dit met respect voor elkaar en elkaars grenzen? Hoe krijg je meer vat op wat je zeggen wil? Hoe ben je een meerwaarde voor collega's die het zwaar hebben? Tevens ontdek je de kracht van je lichaamstaal en leer je bewust om te gaan met de effecten van je stijl. De inhoud van deze opleiding helpt je in omgang met ouders, collega's, leidinggevenden.
Werkmethode	We sluiten aan bij de ervaring van de deelnemers en vertrekken vanuit zeer concrete situaties. We ontdekken systemen en leren die hanteren zodat we in verbinding met onszelf en de andere kunnen blijven. Gesprek, groepsopdrachten en spelvormen maken deze inhoud toegankelijk voor iedereen.
Aantal deelnemers	Min 6 - Max 16 (bij groter aantal splitsen we de groep op met een extra begeleider).
Data -uur	Data en uur in overleg met aanvrager. Programma wordt aangeboden in dagsessie. Er is ook een tweedaags programma (met terugkomdag) mogelijk.
Plaats	Plaats gekozen door organisatie
Opmerking	Afhankelijk van aantal en thema wordt het te voorzien materiaal meegedeeld.

Titel opleiding	1.3. Ik zou het anders doen!
Opleidingsderde	Vormingscentrum Hivset - zie p 32
Code	HS-01
Doelgroep	Begeleiders uit de kinderopvang, onthaalmoeders en iedereen die actief is in de kinderverzorging en -opvang.
Doelstellingen	We zoeken samen naar manieren om moeilijke boodschappen op een correcte en aanvaardbare manier over te brengen. door ervaren, met vallen en opstaan!
Inhoud opleiding	<p>'Het geniale van communicatie is gelegen in het tegelijkertijd volledig eerlijk en volledig vriendelijk zijn.' (John Powell). Herken je deze situaties? Je collega roept alweer tegen één van de kinderen. Je kan dit moeilijk verdragen. Een ouder komt zijn kind bijna dagelijks een halfuur te laat ophalen. De speluitleg van je collega is volgens jou niet duidelijk voor de kinderen. Wat doe je ermee? Je mond houden en alle frustraties inslikken? Of de uitdaging aangaan en het hen toch vertellen?</p> <p>In deze vorming bewandelen we de tweede weg. Dit is de boeiende weg van communicatie en feedback. We zoeken samen naar manieren om moeilijke boodschappen op een correcte en aanvaardbare manier over te brengen. We staan stil bij onze communicatiestijl en leren terugblikken op situaties. We gebruiken daarbij enkele zinvolle theoretische kaders. Maar daar blijft het niet bij. Deze vorming is voor begeleid(st)ers die willen oefenen en uitproberen. Communiceren leer je immers door ervaren, met vallen en opstaan!</p>
Werkmethode	interactief, rekening houdend met de noden van de groep
Aantal deelnemers	Max. 15 om de praktische aanpak te bestendigen
Data - uur	Te bepalen in overleg met de aanvrager
Plaats	Ter plaatse of op eigen locatie Hivset Campus

Titel opleiding	1.4. Communicatie en lichaamstaal
Opleidingsderde	Iets anders compagnie V.O.F. - zie p 33
Code	IC-01
Doelgroep	Personeel van kinderdagverblijven, naschoolse of buitenschoolse opvang, diensten voor onthaalouders... Coördinatoren of diensthoofden die medewerkers moeten begeleiden.
Doelstellingen	Bewust worden van: de valkuilen waarin we dagelijks verzeild geraken als we (verbaal) communiceren, het belang van lichaamstaal in relaties met kinderen, ouders en collega's, het feit dat onzorgvuldig communiceren frustraties en zelfs agressie uitlokt, het feit dat zorgzame communicatie relaties kan verbeteren en preventief werkt om frustraties en agressief gedrag te voorkomen.
Inhoud opleiding	Onze emoties, ervaringen, zelfbeeld... beïnvloeden onze communicatie. Vermoeidheid, stress, faalangst bepaalt onze feedback. Onze waarneming en interpretaties beïnvloeden onze relaties! We spreken vaak vage taal en geven mekaar slordige boodschappen! Onze stijl, lichaamshouding, stemklank... vertekent onze boodschappen! Wat doen we daaraan: technieken om zorgvuldiger om te gaan met onze kinderen, collega's en ouders.
Werkmethode	Ervaringsgericht, 'trainend', met duiding en coaching, ondersteunend inzichtelijk. Samenwerking met een acteur (één dagdeel) om eigen werkpunten te trainen.
Aantal deelnemers	Min. 6 - max. 14
Data - uur	2 dagdelen van 3 uur (door de aanvrager te bepalen), kan eventueel ook 's avonds
Plaats	Te bepalen door de organisatie

Titel opleiding	1.5. Liever Assertiever
Opleidingsderde	lets anders compagnie V.O.F. - zie p 33
Code	IC-02
Doelgroep	Personeel van kinderdagverblijven, naschoolse of buitenschoolse opvang, diensten voor onthaalouders... Coördinatoren of diensthoofden die medewerkers moeten begeleiden.
Doelstellingen	<ul style="list-style-type: none"> • Je eigen grenzen leren kennen en die kunnen aangeven op een acceptabele manier. • In je eigen sterkte staan en eigen kracht ontwikkelen zodat je niet omvergeblazen wordt in allerlei (moeilijke) situaties. • Patronen van reageren leren zien van jezelf en van anderen
Inhoud opleiding	De 3 klassieke patronen: <ul style="list-style-type: none"> • dominant - agressief • sub assertief - manipulatief reageren • Impact op de anderen - Impact op mezelf Technieken om kort bij jezelf te leren blijven & technieken om boodschappen te leren geven die kort bij jezelf blijven. Eigen grenzen leren aanvoelen en die op een correcte manier leren aangeven.
Werkmethode	Ervaringsgericht, 'trainend', met duiding en coaching, ondersteunend inzichtelijk. samenwerking met een acteur (één dagdeel) om eigen werkpunten te trainen.
Aantal deelnemers	Min. 6 - max. 14
Data - uur	2 dagdelen van 3 uur (door de aanvrager te bepalen) kan eventueel ook 's avonds.
Plaats	Te bepalen door de organisatie

Titel opleiding	1.6. Praten over grenzen, grensoverschrijdend gedrag en agressie
Opleidingsderde	Hilde Leonard - zie p 31
Code	HL-01
Doelgroep	Iedereen die in de kinderopvang werkt (kinderen van 0 tot 12 jaar)
Doelstellingen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inzicht in de effecten van het meemaken van agressie op collega's en weten hoe je daarmee rekening kan houden in teamgesprekken; ▪ Beschikken over een gespreksstrategie om grenzen en agressie in je team ter sprake te brengen.
Inhoud opleiding	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wat doet agressie en grensoverschrijdend gedrag met iemand tijdens en na een incident? Waar komen verschillen in grenzen en reacties vandaan? ▪ Als team constructief omgaan met verschillen in grenzen tussen teamleden: hoe breng je verschillen in grenzen ter sprake? De verhouding tussen persoonlijke grenzen en teamgrenzen. ▪ Agressie-incidenten in team nabespreken met respect voor de ervaring en het tempo van wie het incident heeft meegemaakt.
Werkmethode	Oefeningen en korte theoretische kadering wisselen elkaar af. In de cursus wordt zo goed mogelijk aangesloten op de ervaringen van de deelnemers.
Aantal deelnemers	Min. 6 - Max 20 - minimum 2 personen uit hetzelfde team.
Data - uur	Twee sessies van 3 uur. Data en uren zijn overeen te komen.
Plaats	Plaats gekozen door de organisatie
Opmerking	Ik werk niet in Limburg.

Titel opleiding	1.7. Wat maakt je zo boos?
Opleidingsderde	Impuls - zie p 34
Code	IM-02
Doelgroep	Alle medewerkers
Doelstellingen	Herkennen en aan de slag gaan met het mechanisme van boosheid, zowel bij jezelf als bij de ander.
Inhoud opleiding	<p>“Ik erger me, ik voel de lastigheid opborrelen en ik ontplof!” “Ik erger me, ik bevries en slik mijn woede in!”</p> <p>Er zijn verschillende manieren om uiting te geven aan boosheid. Leren omgaan met boze gevoelens is een belangrijke sociale vaardigheid. Het is een kunst om, ondanks een golf van kwaadheid, toch je verstand te gebruiken en op te komen voor eigen behoeften.</p> <p>Tijdens deze sessies exploreren we eigen boosheid en onderzoeken we hoe we constructief kunnen omgaan met de boosheid van iemand anders.</p>
Werkmethode	Oefenen en uitwisseling in kleine en grote groep.
Aantal deelnemers	Minimum 7, maximum 14
Data - uur	In overleg
Plaats	In overleg

Titel opleiding	1.8. Afstemmen vanuit je HART! Verhoog je weerbaarheid in lastige situaties
Opleidingsderde	Dialogoogplus - zie p 29
Code	DI-02
Doelgroep	Personeel van kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, diensten voor onthaalouders. Zowel beginners als gevorderden halen veel uit deze training.
Doelstellingen	Veerkracht herwinnen, innerlijke rust creëren in lastige situaties, eigen gedrag kunnen bijsturen en je eigen sterktes (her)ontdekken.
Inhoud opleiding	Ouders, collega's, kinderen brengen je soms tegen een grens aan. Deze vorming leert je hoe je je veerkracht kunt behouden en toch grenzen kunt trekken. In verbinding met je hart blijven, maakt je weerbaarder en vergroot je rustige zelfzekere uitstraling, Zo maak je juistere keuzes in moeilijke momenten. Met biofeedback en speelse werkvormen leer je hoe je een positieve invloed krijgt op jezelf, je omgeving en conflicten niet laat escaleren. Je wordt een rots in de branding
Werkmethode	<ul style="list-style-type: none"> ▪ We sluiten aan bij de ervaring van de deelnemers. ▪ Creatieve werkvormen. ▪ Biofeedback en hartcoherentie.
Aantal deelnemers	Min 6 - Max 16 (bij groter aantal splitsen we de groep op met een extra begeleider).
Data - uur	Data en uur in overleg met aanvrager. Programma wordt aangeboden in dag-sessie.
Plaats	Gekozen door de organisatie
Opmerking	Afhankelijk van aantal en thema wordt het te voorziene materiaal meegedeeld.

Titel opleiding	1.9. Nieuwe Autoriteit: samen werken aan een krachtige en warme opvoedingsstijl
Opleidingsderde	StapWijzer - zie p 41
Code	SW-01
Doelgroep	Begeleiders en verantwoordelijken in de (buitenschoolse) kinderopvang
Doelstellingen	Kennismaking met en toepassen van de visie Nieuwe Autoriteit en de methodiek van het Geweldloos Verzet
Inhoud opleiding	Kinderen gehoorzamen niet (altijd) meer blindelings aan hun begeleiders... De (oude) autoriteit waarmee de meesten van ons zijn groot geworden, lijkt minder en minder te werken. Kinderen worden mondiger, brutaler, overtreden regels, stellen grensoverschrijdend gedrag thuis, in de opvang... Hoe omgaan met dit gedrag van kinderen en jongeren...? Hoe een krachtige en warme begeleider zijn en blijven en toch duidelijk maken dat er grenzen zijn? Nieuwe Autoriteit biedt een hoopgevend en krachtig antwoord.
Werkmethode	Interactieve uiteenzetting met praktische casussen
Aantal deelnemers	Minimum 8, maximum 20
Data - uur - regio	Af te spreken
Plaats	Plaats gekozen door de organisatie

Titel opleiding	1.10. Bespreekbaar maken van grenzen
Opleidingsderde	Impuls - zie p 34
Code	IM-03
Doelgroep	Alle medewerkers
Doelstellingen	Verschil tussen persoonlijke, professionele en teamgrenzen Binnen teams met elkaar kunnen delen waar de eigen, subjectieve grens ligt. Professionele en teamgrens helder maken
Inhoud opleiding	Wat zijn mijn eigen grenzen, waar voel ik me door geraakt? Welke grenzen vind ik dat er dienen te zijn? Welke gemeenschappelijke grens willen we stellen als team?
Werkmethode	Ervaringsgericht, participatief, vraaggericht, oefeningen en duidingen
Aantal deelnemers	Min 8 - Max 14
Data - uur	Data en uren zijn overeen te komen met de lesgever
Plaats	In overleg

Titel opleiding	1.11. 'Sociale stress' en agressie
Opleidingsderde	Namaskara vorming - zie p 36
Code	NV-01
Doelgroep	Begeleiders/leerkrachten van peuter en kinderen (3-12 j)
Doelstellingen	Inzetten op preventie. Sociale stress als voedingsbodem voor agressie, verbaal en fysiek. Sociale stress leren ontkoppelen.
Inhoud opleiding	Peuters, kinderen en jongeren hebben in hun sociale beleving nood aan liefde, spel/werk en structuur. Het ontbreken ervan leidt vaak naar een onveilig gevoel, wat op zijn beurt kan leiden naar agressie, vluchten of de-pressie. Tijdens deze vorming leren we dat jouw lichaamstaal (macro- en micro-)bepaalt of kinderen ontvankelijk worden voor je aanbod van liefde, spel of structuur. Kinderen lezen je 'ziel', niet jouw woorden!
Werkmethode	Interactief
Aantal deelnemers	Min 5 - Max onbepaald
Data - uur	Bepalen na overleg
Plaats	Bepalen na overleg

Titel opleiding	1.12. De draad tussen kind en begeleider. Versterk de band en voorkom of verminder lastig en agressief gedrag
Opleidingsderde	Gerrit Vignero- zie p 42
Code	GV-01
Doelgroep	Coördinatoren en begeleiders in naschoolse opvang
Doelstellingen	Inzicht in de emotionele ontwikkeling kunnen gebruiken dankzij de metafoor 'de draad'. Kunnen zoeken naar het kwetsbare plekje in de draad tussen kind en begeleider. Dit geeft handvatten als de begeleiding van een kind veel vragen oproept.
Inhoud opleiding	We verduidelijken de ontwikkelingsstappen uitgebreid aan de hand van een model en vele voorbeelden.
Werkmethode	Een stuk theorie Toepassing op voorbeelden Toepassing op eigen vragen van begeleiders
Aantal deelnemers	Voor de theorie : geen maximum Voor de toepassing: teams van max 15
Data - uur	Af te spreken
Plaats	Plaats gekozen door de organisatie

Titel opleiding	1.13. Grensoverschrijdend gedrag en kindermishandeling, wat nu?
Opleidingsderde	VDKO - Vormingen K+- zie p 35
Code	KP-01
Doelgroep	Mensen die werken met kinderen van 0 tot 12 jaar
Doelstellingen	Je weet wat je moet doen met signalen van grensoverschrijdend gedrag en kindermishandeling. Je kan <ul style="list-style-type: none"> • alert zijn voor signalen en risicofactoren van grensoverschrijdend gedrag • assertief zij en de stappen zetten naar het delen en bespreken van een bezorgdheid van grensoverschrijdend gedrag • je draagkracht als begeleider verhogen ter preventie van grensoverschrijdend gedrag
Inhoud opleiding	Je leert de soorten en de gevolgen van kindermishandeling. Het is niet altijd wat je denkt ... Wat is de taak van de begeleider hierin?
Werkmethode	Theorie wordt afgewisseld met oefeningen.
Aantal deelnemers	Max 20
Data - uur	Sessies van 3u - overeen te komen met lesgever
Plaats	Eigen locatie

CONFLICTHANTERING

Titel opleiding	1.14 Omgaan met conflicten
Opleidingsderde	Viac -Freelance lesgevers - zie p 39
Code	VI-01
Doelgroep	Kinderbegeleid(st)ers in gezinsopvang, groepsopvang en buitenschoolse opvang
Doelstellingen	De cursisten krijgen inzicht in conflictstijlen waardoor zij beter met conflicten kunnen omgaan.
Inhoud opleiding	<ul style="list-style-type: none"> • Wat zijn conflicten? • De 2 essentiële aspecten binnen de conflictantering • De conflictstijlen • Welke stijl is effectief?
Werkmethode	Interactieve methode
Aantal deelnemers	Max 20
Data - uur	De vorming gaat door op een - in overleg met Viac - geplande datum en duurt 2 uur (avond) à 3 uur (overdag en avond).
Plaats	De locatie wordt door de aanvragende organisatie gekozen
Opmerking	Wij geven ook op agressie gerichte vormingen in de thuiszorg

Titel opleiding	1.15. Conflictantering
Opleidingsderde	Vormingscentrum Hivset- zie p 32
Code	HS-02
Doelgroep	Begeleiders in de kinderopvang, onthaalouders en iedereen die actief is in de kinderverzorging en -opvang
Doelstellingen	Conflicten aanpakken, uitgaande van de kernkwadranten en ervaringen uitwisselen onder leiding van een supervisor
Inhoud opleiding	Conflictantering staat haaks op conflictvermijding. Hoewel de meeste mensen harmonie boven conflict verkiezen, zijn ze tegenpolen die niet zonder elkaar kunnen bestaan. Langdurige conflictvermijding kan relaties ernstig in gevaar brengen. Conflicten kunnen namelijk noodzakelijke signalen zijn, om nieuwe ontwikkelingen op gang te brengen. Wie ze niet onderdrukt, maar constructieve oplossingen zoekt, bevordert de samenwerking. Onze vaardigheid in het omgaan met conflicten is echter meestal beperkt: we ontlopen ze of gaan ze aan om de ander te laten verliezen...
Werkmethode	Interactief, rekening houdend met de noden van de doelgroep
Aantal deelnemers	Min 6 - max 15
Data - uur	Te bepalen in overleg met de aanvrager
Plaats	Ter plaatse of op eigen locatie Hivset Campus

OMGAAN MET LASTIG EN AGRESSIEF GEDRAG VAN VOLWASSENEN

Titel opleiding	1.16. Met de mond vol tanden... omgaan met vervelend gedrag van ouders
Opleidingsderde	Hilde Leonard - zie p 31
Code	HL-02
Doelgroep	Iedereen die in de kinderopvang werkt (kinderen van 0 tot 12 jaar)
Doelstellingen	In deze cursus ontdek je strategieën om gepast te reageren op lastige situaties met ouders (bv. dronken ouders, vechtscheidingen, ...).
Inhoud opleiding	Wat vinden we lastige situaties? Wat maakt dat ze zo lastig zijn? Welke beperkingen en kansen zien we in deze situaties? / De driehoek ouders - kind - opvang: verschillende soorten relaties, waar je in communicatie best rekening mee houdt. / Reageren op lastige situaties: ik-boodschappen formuleren en constructief kritiek geven. / Conflicthantering, rekening houdend met loyaliteit en zijdelingse invloed.
Werkmethode	Korte theoretische inleidingen en oefeningen wisselen elkaar af. Er is heel wat ruimte om te leren van elkaars ervaringen. De verschillende reactiestrategieën worden aangeleerd via inleefoefeningen in kleine groepjes.
Aantal deelnemers	Min. 6 - Max 20
Data - uur	Twee sessies van 3 uur. Data en uren zijn overeen te komen.
Plaats	Plaats gekozen door de organisatie
Opmerking	Ik werk niet in Limburg.

Titel opleiding	1.17. Omgaan met 'lastige ouders'
Opleidingsderde	Dialogoplus - zie p 29
Code	DI-03
Doelgroep	Personeel van kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, <u>diensten voor</u> onthaalouders
Doelstellingen	Ontdek hoe je vanuit je eigen kracht het contact met ouders tot een win-win situatie kunt ombuigen.
Inhoud opleiding	Samen met ouders neem je de opvoeding van kinderen op. Dat kan tot spanningen leiden met gevoelens die escaleren. We gaan preventief te werk. Hoe bouw je een goed oudercontact op? Welke moeilijke situaties kunnen zich voordoen en hoe ga je daar mee om? Waarop let je bij een moeilijk gesprek? Hoe geef je grenzen aan? Hoe maak je duidelijk dat je een ander gedrag van ouders wenst? Hoe ga je om met kritiek van ouders? Wat maakt jou boos? Wat in jouw gedrag zorgt dat situaties escaleren en hoe ga je ontmijnend te werk? Hoe help je je collega's of jezelf na een harde confrontatie?
Werkmethode	We sluiten aan bij de ervaring van de deelnemers en vertrekken vanuit concrete situaties. We ontdekken systemen en leren die hanteren. Gesprek, beeldfragmenten, groepsopdrachten, spelvormen maken deze inhoud toegankelijk voor iedereen.
Aantal deelnemers	Min 6 - Max 16 (bij groter aantal wordt de groep opgesplitst en komt een extra begeleider).
Data -uur	Data en uur in overleg met aanvrager. Programma in dag-sessie. Tweedaags programma (met terugkomdag) mogelijk.
Plaats	Plaats gekozen door organisatie
Opmerking	Afhankelijk van aantal en thema wordt het te voorziene materiaal meegedeeld.

Titel opleiding	1.18. Agressie van ouders... aanpakken en voorkomen!
Opleidingsderde	Hilde Leonard - zie p 31
Code	HL-03
Doelgroep	Personeel kinderopvang (kinderen van 0 tot 12 jaar)
Doelstellingen	Je ontdekt strategieën om agressie van ouders te voorkomen. Je leert hoe je gepast reageert op agressie van ouders;
Inhoud opleiding	De driehoek ouders-kind-opvang: criteria om tot een goede samenwerkingsrelatie met ouders te komen / Agressie voorkomen: problemen bespreken met kinderen, slecht nieuws brengen./ Agressie van ouders: vormen, patronen en oorzaken. /Reageren op agressie-incidenten: confronteren, kalmeren, ontmijnende strategieën. / Omgaan met je eigen emoties tijdens en na een agressie-incident. / Het herstel van de relatie na een agressie-incident.
Werkmethode	Korte theoretische inleidingen en oefeningen wisselen elkaar af. Daarbij wordt zo goed mogelijk aangesloten op de eigen ervaringen van de cursisten. De verschillende reactiestrategieën worden aangeleerd via inleefoefeningen in kleine groepjes.
Aantal deelnemers	Min. 6 - Max. 20
Data - uur	Twee sessies van 3 uur. Data en uren zijn overeen te komen.
Plaats	Plaats gekozen door de organisatie
Opmerking	Ik werk niet in Limburg.

Titel opleiding	1.19. Moeilijke gesprekken met ouders of tussen leidinggevende en medewerkers
Opleidingsderde	Iets anders compagnie V.O.F. - zie p 33
Code	IC-03
Doelgroep	Personeel van kinderdagverblijven, naschoolse of buitenschoolse opvang, diensten voor onthaalouders... Coördinatoren of diensthoofden van begeleiders
Doelstellingen	Bewust worden van wat gesprekken moeilijk maakt, hoe je daarmee om kan gaan en hoe je de-escalerend kan handelen. Technieken leren om 'actief luisterend' en 'assertief sprekend' aan de slag te gaan.
Inhoud opleiding	Wat zijn moeilijke gesprekken? - Wat zijn moeilijke mensen? - Wat is moeilijk voor mij als professional? - Hoe geef ik moeilijke boodschappen? - Goede luisterhouding aanleren.- Goede boodschappen geven op een vriendelijke maar kordate (directe) manier. <i>Het tweede dagdeel kan als training gezien worden met behulp van een acteur. (aan te bevelen!)</i>
Werkmethode	Ervaringsgericht, 'trainend', met duiding en coaching, ondersteunend inzichtelijk. samenwerking met een acteur (één dagdeel) om eigen werkpunten te trainen.
Aantal deelnemers	Min. 6 - max. 14
Data - uur	2 dagdelen van 3 uur (door de aanvrager te bepalen), kan ook 's avonds.
Plaats	Te bepalen door de organisatie

Titel opleiding	1.20. Omgaan met verbale agressie van ouders, burens, etc.
Opleidingsderde	Crime Control - zie p 28
Code	CC-01
Doelgroep	Medewerkers binnen de sector van de kinderopvang
Doelstellingen	Het voorkomen van en het omgaan met verbale agressie.
Inhoud opleiding	Tijdens deze interactieve opleiding 'omgaan met verbale agressie' wordt de deelnemers in eerste instantie aangeleerd de verschillende soorten van agressie te onderscheiden en dat de manier van reageren afhangt van het type van agressie. Hiervoor worden de do's en don'ts besproken voor situaties waar mogelijk agressie kan ontstaan of voor situaties waar al sprake is van agressie. De grote meerwaarde van onze opleiding zit echter in de simulaties met de professionele acteur . Via deze simulaties met een professioneel acteur wordt de deelnemers bijgebracht welk gedrag escalierend en welk de-escalierend werkt. De deelnemer in kwestie krijgt onmiddellijk feedback van de acteur (emotionele feedback), van de docent (technische feedback) en van de aanwezige collega's, voor wie de situaties meestal ook erg herkenbaar zijn.
Werkmethode	Interactief - simulaties met professioneel acteur
Aantal deelnemers	Opleiding: max. 15 Infosessie: geen beperking
Data - uur	Data en uren zijn overeen te komen met de lesgever
Plaats	De opleiding gaat door op plaats gekozen door de organisatie
Opmerking	De opleiding kan op maat worden afgestemd op de noden en behoeften van de doelgroep.

Titel opleiding	1.21. Omgaan met (verbale) agressie en grensoverschrijdend gedrag van kinderen en ouders
Opleidingsderde	Impuls - zie p 34
Code	IM-04
Doelgroep	Kinderopvang, naschoolse opvang
Doelstellingen	Tips en handvatten om agressief en grensoverschrijdend gedrag te stoppen op een wijze dat ze de relatie niet schaadt.
Inhoud opleiding	Wat is agressie? Kenmerken, fases, soorten, dynamieken. Communiceren op een rustige, kordate, neutrale manier. Agressief gedrag deëscaleren met houding, lichaamstaal, verbale technieken. Hoe omgaan met lastige situaties, bv. dronken ouders, echtscheidingsconflicten, ...
Werkmethode	Ervaringsgericht, participatief, vraaggericht, oefeningen en duidingen
Aantal deelnemers	Min. 8 Max. 14
Data - uur	Op aanvraag en in overleg met de aanvrager (minimum 2 dagdelen)
Plaats	In overleg met aanvrager
Opmerking	We werken steeds op maat, op basis van een gesprek met de aanvrager.

OMGAAN MET RUZIE EN PESTEN BIJ KINDEREN

Titel opleiding	1.22. Help! Ruzie! Omgaan met conflicten tussen kinderen
Opleidingsderde	Hilde Leonard - zie p 31
Code	HL-04
Doelgroep	Begeleiders naschoolse kinderopvang (kinderen van 2,5 tot 12 jaar)
Doelstellingen	Je leert hoe je best reageert bij ruzie; Je leert bemiddelen tussen kinderen, zodat conflicten goed opgelost geraken. Je leert kinderen die vaak ruzie hebben met andere kinderen, beter ondersteunen.
Inhoud opleiding	Conflicten in het leven van kinderen van 2,5 tot 12: de evolutie van botsingen in de peuter- en kleuterleeftijd naar grote ruzies op het einde van de lagere school. Waarover gaat het? Waar moet je rekening mee houden als je tussenkomt? Hoe kan je kinderen helpen om hun conflicten zélf op te lossen? Tussenkomen bij ruzies: wanneer kom je tussen; wat doe je beter wel/ beter niet? Bemiddelen tussen kinderen om conflicten te helpen oplossen a.d.h.v. een eenvoudig stappenplan. Kinderen die vaak botsen: hoe kunnen we hen extra ondersteuning bieden?
Werkmethode	De cursus bestaat uit een afwisseling van korte stukjes theorie en oefeningen, ondersteund met beeldmateriaal. Er is ruimte voor het bespreken van eigen casussen a.d.h.v. het aangereikte kader.
Aantal deelnemers	Min. 6 - Max. 20
Data - uur	Twee sessies van 3 uur Data en uren zijn overeen te komen.
Plaats	Plaats gekozen door de organisatie
Opmerking	Ik werk niet in Limburg

Titel opleiding	1.23. Moeilijk hanteerbaar gedrag in de buitenschoolse kinderopvang
Opleidingsderde	VCOK vzw- zie p 38
Code	VC-01
Doelgroep	Kindbegeleiders van schoolgaande kinderen, IBO.
Doelstellingen	Vanuit een positieve benadering leren omgaan met moeilijk hanteerbaar gedrag in de opvang. Verschillende oplossingen onderzoeken in het omgaan met moeilijk hanteerbaar gedrag.
Inhoud opleiding	In de buitenschoolse opvang stellen kinderen soms gedrag waar begeleiders geen raad mee weten. We zoeken naar vaardigheden voor begeleiders om hiermee om te gaan. We vertrekken vanuit een positieve kijk en benadering van kinderen. Hoe kunnen we een negatief sfeer en straffen vermijden? Hoe zorgen we voor een goede structuur, duidelijke regels en afspraken? We staan stil bij het belang van sociale vaardigheden bij kinderen en het kunnen uiten van gevoelens. We zoeken hoe deze pedagogische principes te gebruiken in de buitenschools kinderopvang.
Werkmethode	Interactieve werkvorm. Via oefeningen en uitwisseling van eigen ervaringen wordt de theorie toegelicht.
Aantal deelnemers	Min. 10 - Max. 20
Data - uur	Van 9u30 tot 16u00
Plaats	Oost- en West-Vlaanderen, Antwerpen, Vlaams Brabant

Titel opleiding	1.24. Pesten aanpakken en voorkomen
Opleidingsderde	Hilde Leonard - zie p 31
Code	HL-05
Doelgroep	Begeleiders naschoolse kinderopvang (mensen die werken met kinderen van 2,5 tot 12 jaar)
Doelstellingen	<p>In deze cursus</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ verwerf je inzicht in de kenmerken van pesten en leer je pestgedrag onderscheiden van andere interactiewijzen; ▪ leer je kritisch beoordelen welke aanpak het meest geschikt is in wélke situatie; ▪ leer je een aantal vaardigheden toepassen om pesterijen effectief te stoppen; ▪ ontdek je wat je kan doen om pesten in de opvang te voorkomen.
Inhoud opleiding	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wat is pesten? Waaraan herken je het en hoe onderscheid je pesten van andere interactiewijzen? Hoe ontstaat pesten? Wat zijn de gevolgen ervan voor slachtoffers en daders? ▪ Hoe reageer je wanneer je geconfronteerd wordt met pestgedrag? Welke stappen zijn nodig? Wie betrek je daarbij? Welke risico's en valkuilen zijn er en hoe kan je ze vermijden? ▪ Het voorkomen van pesten: tips die je helpen in de opvang een klimaat te creëren waar pesten minder kans krijgt.
Werkmethode	De cursus bestaat uit een afwisseling van korte stukjes theorie en oefeningen, ondersteund met beeldmateriaal. Er is ruimte voor het bespreken van eigen casussen a.d.h.v. het aangereikte kader.
Aantal deelnemers	Min. 6 - Max. 20
Data - uur	Twee sessies van 3 uur Data en uren zijn overeen te komen.
Plaats	Plaats gekozen door de organisatie
Opmerking	Ik werk niet in Limburg!

OMGAAN MET LASTIG EN AGRESSIEF GEDRAG VAN KINDEREN

Titel opleiding	1.25. Omgaan met moeilijk gedrag bij kinderen
Opleidingsderde	VDKO - vormingen K+ - zie p 35
Code	KP-02
Doelgroep	Mensen die werken met kinderen van 0 tot 12 jaar.
Doelstellingen	Je hebt inzicht in de verschillende soorten en mogelijke oorzaken van moeilijk gedrag. Je weet hoe je kan reageren op moeilijk gedrag. Je kent enkele technieken om gepast te reageren op moeilijk gedrag van kinderen
Inhoud opleiding	Hoe breng je grenzen en regels aan bij moeilijke kinderen? En wat als die grenzen en regels overtreden worden? Wat is moeilijk gedrag eigenlijk? We gaan in op specifiek moeilijk gedrag: koppigheid, agressie, pesten, liegen en drukke kinderen. We kijken hoe we als team met deze kinderen kunnen omgaan.
Werkmethode	Een inactieve sessie
Aantal deelnemers	Min 8 - Max 20
Data - uur - regio	Overeen te komen
Plaats	Eigen locatie

Titel opleiding	1.26. Omgaan met moeilijk gedrag bij kinderen
Opleidingsderde	Escala - zie p 30
Code	EC-01
Doelgroep	Begeleiders in kinderdagverblijven, kinderopvang, iedereen die professioneel of in het vrijwilligerswerk geconfronteerd wordt met kinderen en jongeren met moeilijk gedrag.
Doelstellingen	Na het volgen van deze navorming kun je het stellen van storend gedrag bekijken vanuit verschillende perspectieven. Je doet kennis en vaardigheden op om vanuit een positieve betrokkenheid om te gaan met dergelijk gedrag.
Inhoud opleiding	Wie werkt met kinderen en jongeren wordt soms geconfronteerd met moeilijk gedrag. Het drijft ons naar onze persoonlijke grenzen. De wijze waarop we naar het gedrag "kijken" is meebepalend voor onze basishouding. Nadenken over kansen helpt ons om een goed basisklimaat te creëren. In sessie 1 leggen we de theoretische basis, die we in sessie 2 toepassen bij specifieke problematieken.
Werkmethode	We illustreren theorie steeds met praktijkvoorbeelden. We oefenen onder vorm van casuïstiek.
Aantal deelnemers	
Data - uur - regio	2 sessies van 3u / volgens het kalenderaanbod van Escala of op maat van uw organisatie
Plaats	

Titel opleiding	1.27. En nu is het genoeg! Omgaan met moeilijk gedrag bij kinderen
Opleidingsderde	Dialogoogplus - zie p 29
Code	DI-04
Doelgroep	Personeel van kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, <u>diensten voor</u> onthaalouders
Doelstellingen	Agressief gedrag bij kinderen kunnen hanteren. Inzicht in ontwikkeling en in mechanisme van moeilijk gedrag.
Inhoud opleiding	In de drukte van de dagelijkse werking heb je vaak geen tijd om stil te staan bij moeilijke situaties en je spontane reacties in vraag te stellen. Binnen een gestructureerd kader ontdek je de mechanismen van zo'n vervelend gedrag en kan je je eigen ervaringen toetsen. Hoe ga je om met lastig peuter- en kindgedrag? Op welke manier kan je ongewenst gedrag vermijden? Waarom worden regels overschreden? Wat wil je met straffen en belonen? Waar word je zelf 'dol' van?
Werkmethode	We sluiten aan bij de ervaring van de deelnemers en vertrekken vanuit zeer concrete situaties. We ontdekken mechanismen die leiden naar probleemgedrag en leren die hanteren. Gesprek, beeldfragmenten, groepsopdrachten, spelvormen maken deze inhoud toegankelijk voor iedereen.
Aantal deelnemers	Min 6 - Max 16 (bij groter aantal wordt de groep opgesplitst en komt een extra begeleider).
Data -uur	Data en uur in overleg met aanvrager. Programma wordt aangeboden in dagsessie. Er is ook een tweedaags programma (met terugkomdag) mogelijk.
Plaats	Plaats gekozen door organisatie
Opmerking	Afhankelijk van aantal en thema wordt het te voorzien materiaal meegedeeld.

Titel opleiding	1.28. Omgaan met te mondige kinderen/jongeren
Opleidingsderde	Namaskara vorming - zie p 36
Code	NV-02
Doelgroep	Begeleiders van kinderen en jongeren
Doelstellingen	Kinderen experimenteren graag met verschillende vormen van gedrag, waaronder verbale agressie. Hoe kunnen we te mondige kinderen beteugelen of bijsturen naar een aanvaardbaar assertief gedrag.
Inhoud opleiding	Verkennen van een unieke codetaal eigen aan agressie. Via deze lichaamstaal je eigen grenzen duiden en bewaken. Gezag ontwikkelen zonder woorden. Respectontwikkeling bevorderen bij kinderen.
Werkmethode	Interactieve training
Aantal deelnemers	Min. 5 - Max. 20
Data - uur	Data en uren zijn overeen te komen met de lesgever
Plaats	Plaats gekozen door de organisatie

Titel opleiding	1.29. Blij, bang boos bij peuters en kleuters
Opleidingsderde	VCOK vzw - zie p 38
Code	VC-02
Doelgroep	Professionelen van de kinderopvang
Doelstellingen	Inzicht in de emotionele ontwikkeling van kinderen en het verband met andere ontwikkelingsgebieden
Inhoud opleiding	Een baby, peuter of kleuter kan soms onverklaarbaar boos worden. Of groot verdriet hebben. Soms is hij heel gehecht aan een knuffel of kruipt hij op je schoot weg, in een vreemde omgeving. Andere keren lacht hij uitbundig of loopt hij uitzinnig van vreugde heen en weer. Volwassenen kunnen bepaalde gedragingen niet altijd begrijpen. “Wees nu eens flink!”, “Je moet toch niet boos zijn?”, “Ga maar met de andere kindjes spelen.” In deze vorming bespreken we de psychische en emotionele ontwikkeling van kinderen tot 6 jaar. We werken met voorbeelden die de deelnemers aanbrenge(n). Zodoende leren we jonge kinderen goed begrijpen, en er beter mee omgaan.
Werkmethode	Interactieve werkvorm
Aantal deelnemers	Min. 10 - max. 30
Data - uur	Data en uren overeen te komen
Plaats	Oost- en West-Vlaanderen, Antwerpen, Vlaams Brabant

Titel opleiding	1.30. Reageren op agressie van kinderen
Opleidingsderde	Hilde Leonard - zie p 31
Code	HL-06
Doelgroep	Begeleiders naschoolse kinderopvang (die werken met kinderen van 2,5 tot 12 j.)
Doelstellingen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inzicht hebben in wat agressie precies is en hoe het zich ontwikkelt; ▪ Een aantal effectieve reactiestrategieën kunnen hanteren in geval van agressief gedrag van kinderen; ▪ Makkelijker rustig kunnen blijven in confrontatie met agressief gedrag;
Inhoud opleiding	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wanneer noemen we gedrag “agressie”? Een onderverdeling in soorten agressie en uitleg over de fysiologische aspecten van agressie helpt om beter grip te krijgen op het fenomeen. ▪ Het voorkómen van agressief gedrag: maatregelen die ieder personeelslid zélf kan toepassen. ▪ Strategieën om efficiënt om te gaan met agressie: kalmeren, confronteren en ontmijnen. We staan ook stil bij hoe je elkaar als team kan steunen bij agressie. ▪ Emoties (voor, tijdens en na de feiten): eigen emoties van onmacht, angst, kwaadheid,... onder controle houden ▪ Herstel na een incident naar zichzelf, het agressieve kind, andere betrokkenen
Werkmethode	Korte theoretische inleidingen en oefeningen wisselen elkaar af. Daarbij wordt zo goed mogelijk aangesloten op de eigen ervaringen van cursisten. De verschillende reactiestrategieën worden aangeleerd via inleefoefeningen in kleine groepjes.
Aantal deelnemers	Min. 6 - Max. 20
Data - uur	Twee sessies van 3 uur. Data en uren zijn overeen te komen.
Plaats	Te kiezen door de organisatie
Opmerking	Ik werk niet in Limburg.

Titel opleiding	1.31. Agressieve kinderen? Wat nu?
Opleidingsderde	VDKO - vormingen K+ - zie p 35
Code	KP-03
Doelgroep	Mensen die werken met kinderen van 0 tot 12 jaar
Doelstellingen	Je kent de basisprincipes van agressie. Je weet hoe je agressie kan voorkomen. Je kan op een gepaste wijze op agressie reageren.
Inhoud opleiding	Hoe gaan we om met een agressief kind? Hoe kunnen we dit voorkomen en hoe moet je er op reageren? We bekijken de oorzaken van agressie en situeren dit in de ontwikkeling van het kind.
Werkmethode	Een interactieve sessie
Aantal deelnemers	Min. 8 - Max. 20
Data - uur - regio	Overeen te komen
Plaats	Eigen locatie

Titel opleiding	1.32. Help! Een bijter in de groep
Opleidingsderde	VCOK vzw - zie p 38
Code	VC-03
Doelgroep	Professionelen van de kinderopvang
Doelstellingen	Inzicht bieden in de oorzaken van agressie
Inhoud opleiding	Bijten of gebeten worden? Het overkomt heel wat baby's en peuters. Als er bijtgedrag plaatsvindt dan zit de emotie gegarandeerd zeer hoog. En dit niet alleen bij de jonge kinderen zelf, ook bij hun ouders en andere opvoeders. Waarom bijt een kind een ander kind of een volwassene? Wat wil het hiermee zeggen? Bij heel jonge kinderen heeft bijtgedrag dikwijls meer te maken met 'liefde' dan met agressie. En als peuters en kleuters bijten dan gaat het vaak over frustratie, kwaadheid of het onvermogen om zich staande te houden in een groep met leeftijdsgenootjes. Hoe reageer je daar als volwassene het best op? Hoe help je een jong kind op een andere manier zijn/haar gevoelens uit te drukken? Deze vorming biedt een kader om bijtgedrag te begrijpen en om er zo goed mogelijk op te reageren.
Werkmethode	Interactieve werkvorm
Aantal deelnemers	Min. 10 - max. 30
Data - uur	Overeen te komen.
Plaats	Oost- en West-Vlaanderen, Antwerpen, Vlaams Brabant

Titel opleiding	1.33. Je mannetje staan in grensoverschrijdend gedrag
Opleidingsderde	lets anders compagnie V.O.F. - zie p 33
Code	IC-04
Doelgroep	Personeel van kinderdagverblijven, naschoolse of buitenschoolse opvang, diensten voor onthaalouders... Coördinatoren of diensthoofden die medewerkers moeten begeleiden.
Doelstellingen	Inzicht krijgen in 'aangeleerde' (instrumentele) agressie, frustratie agressie en manipulatief gedrag, waaronder pestgedrag. Tools aanreiken om te helpen omgaan met agressief of manipulerend gedrag van ouders, collega's, kinderen.
Inhoud opleiding	Wat is instrumentele agressie: kenmerken, soorten ... Wat is frustratie agressie: kenmerken, fases... Hoe reageer je op beide: technieken (de-escalerende houding, lichaamstaal, verbale technieken...!)
Werkmethode	Ervaringsgericht, 'trainend', met duiding en coaching, ondersteunend inzichtelijk. Samenwerking met een acteur (één dagdeel) om eigen werkpunten te trainen.
Aantal deelnemers	Min. 6 - max. 14
Data - uur	2 dagdelen waarvan het laatste met acteur kan eventueel ook 's avonds.
Plaats	Te bepalen door de organisatie

Titel opleiding	1.34. Samen krachtig! Omgaan met probleemgedrag vanuit Geweldloos Verzet en Nieuwe Autoriteit
Opleidingsderde	Hilde Leonard - zie p 31
Code	HL-07
Doelgroep	Begeleiders buitenschoolse kinderopvang (die werken met kinderen van 2,5 tot 12 jaar)
Doelstellingen	In deze cursus - ontdek je hoe je als team probleemgedrag kan aanpakken met de instrumenten van Geweldloos Verzet - leer je hoe jullie je als team krachtiger kunnen voelen bij de aanpak van probleemgedrag, waar voorheen de onmacht groot was.
Inhoud opleiding	Bij probleemgedrag lopen we soms vast in escalaties en spiralen van onmacht: almaar meer straffen, het gevoel geen impact meer te hebben op (het gedrag van) een kind... In deze vorming leer je terug greep krijgen op probleemgedrag en hoe kinderen vanuit "kracht" begeleiden. Je maakt kennis met de instrumenten van Geweldloos Verzet, ontwikkeld door Haim Omer en past ze toe op situaties uit je eigen werking. Bovendien bekijken we wat dit betekent voor je gezagspositie: niet boven of naast kinderen, maar vanuit een gezamenlijke, volgehouden aanwezigheid, in verbinding met de kinderen die aan jullie zijn toevertrouwd.
Werkmethode	Korte theoretische inleidingen, filmpjes en oefeningen wisselen elkaar af. Daarbij sluiten we zo goed mogelijk aan op jullie vragen of casussen.
Aantal deelnemers	Min. 6 - max. 20
Data - uur	Basisprogramma: 1 dag van 6 vormingsuren. Ook mogelijk in de vorm van supervisie n.a.v. concrete casussen. Kortere of langere programma's (ook 's avonds) in onderling overleg.
Plaats	Locatie te kiezen door aanvrager.

Titel opleiding	1.35. Agressie bij kinderen van 3 tot 12 jaar
Opleidingsderde	Viac vzw - Freelance lesgever - zie p 39
Code	VI-02
Doelgroep	Begeleid(st)ers BKO / IBO, diensten voor_onthaalouders
Doelstellingen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inzicht krijgen in achterliggende oorzaken van agressie. ▪ Vanuit een pedagogisch inzicht kunnen helpen om agressie in te dijken.
Inhoud opleiding	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De oorzaken van agressie. ▪ Risicofactoren bij het kind, de ouders, de omgeving. ▪ Beïnvloedende factoren. ▪ De evolutie van agressie: enerzijds bij “vroeg” en anderzijds bij “late starters” ▪ Mogelijke methodieken: positieve bekrachtiging, positieve betrokkenheid ▪ Tips voor het omgaan met “agressievelingen”.
Werkmethode	Interactieve methode
Aantal deelnemers	Max 20
Data - uur	De vorming gaat door op een - in overleg met Viac - geplande datum en duurt 2 uur (avond) à 3 uur (overdag en avond).
Plaats	De locatie wordt door de aanvragende organisatie gekozen
Opmerking	Wij geven ook op agressie gerichte vormingen in de thuiszorg

Titel opleiding	1.36. Ruzie in je peutergroep! Ontdek hoe je verbindend en positief reageren kunt
Opleidingsderde	Dialogoogplus - zie p 29
Code	DI-05
Doelgroep	Personeel van kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, diensten voor onthaalouders
Doelstellingen	Agressief gedrag bij kinderen kunnen hanteren. Inzicht in ontwikkeling en in mechanisme van moeilijk gedrag
Inhoud opleiding	<p>Als peuters aandacht op een onaangenaam wijze manier opeisen, slaat de sfeer om en krijg je voortdurend drukte en ruzie. Zeker als ze dat op hardhandige manier doen (bijten, schoppen, roepen, slaan).</p> <p>Ontdek hoe je agressief en lastig gedrag kunt bijsturen en voorkomen, wat meteen ook voor jou plezieriger is om werken.</p> <p>Enkele reacties:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Zo boeiend en verhelderend om 't gedrag van de peuters in de groep op een andere manier te zien' Monique 54j, leidinggevende</i> • <i>Veel praktijkvoorbeelden! Dat een kleine prikkel als begeleider voor zo'n verandering in de groepsfeer zorgt! Deborah 27j</i> • <i>Met enkele ingrepen de rust terug in een peutergroep brengen, terwijl ik nu met mijn hoofd tegen de muur liep. Evelien 25j</i> • <i>Ik weet wat ik vooral niet meer ga doen, omdat het toch geen zin heeft. Dat wist ik wel maar ik had geen idee hoe 't anders kon. Nu wel. Francine 38 j, onthaalouder</i>
Werkmethode	Door middel van concrete situaties begrijp je beter hoe kinderen op elkaar een invloed uitoefenen en hoe je daarop inspeelt. Breng je eigen concrete situatie mee en kom zo tot een praktisch stappenplan.
Aantal deelnemers	Min 6 - Max 14
Data - uur	Data en uur in overleg met aanvrager. Programma wordt aangeboden in dagsessie
Plaats	Plaats gekozen door aanvrager
Opmerking	Afhankelijk van aantal en thema wordt het te voorziene materiaal meegedeeld

Titel opleiding	1.37. Conflicten met kinderen: hoe voorkomen en escalatie vermijden
Opleidingsderde	Escala - zie p 30
Code	EC-02
Doelgroep	Begeleiders in kinderdagverblijven, kinderopvang, iedereen die professioneel of in vrijwilligerswerk geconfronteerd wordt met kinderen en jongeren en hun gedrag
Doelstellingen	Na deze opleiding ben je in staat een conflictsituatie te analyseren. Je kan het probleem/conflict oplossen, rekening houdend met de diverse factoren die het conflict kunnen veroorzaken.
Inhoud opleiding	In dagelijkse opvoedingssituaties komen kinderen/pubers en hun opvoeder-begeleiders wel eens in conflict. Om dit conflict op te oplossen is een grondige analyse nodig, rekening houdend met de leeftijd van het kind of jongere en ook met de rol van de begeleider-opvoeder ten opzichte van het kind.
Werkmethode	Vanuit de theorie oefenen we op enkele cases en/of op concrete voorbeelden uit het werkveld van de cursisten.
Aantal deelnemers	
Data - uur	2 sessies van 3u / volgens het kalenderaanbod van Escala of op maat van uw organisatie
Plaats	

Titel opleiding	1.38. Omdenken: maak van lastig gedrag een nieuwe mogelijkheid
Opleidingsderde	VCOK vzw- zie p 38
Code	VC-04
Doelgroep	Begeleiders buitenschoolse opvang
Doelstellingen	inzichten in het omdenken, reflecteren over eigen praktijksituaties, oefenen in een andere kijk op lastig gedrag
Inhoud opleiding	De meeste opvoedingsboeken gaan ervan uit dat lastig gedrag ongewenst is. Maar wat zou er gebeuren als we dit gedrag anders zouden gaan bekijken, als we het als het ware zouden 'omdenken'? Tijdens deze vorming gaan we aan het werk met je eigen praktijkvoorbeelden en proberen we in het lastige gedrag nieuwe mogelijkheden te zien. Denk bijvoorbeeld aan speelgoed van elkaar afnemen, klimmen waar dat niet mag, aarde uit de plantenbakken halen ... Dan gaan we omdenken. Dit betekent vragen stellen als: Wat zou het kind zeggen dat het probleem is? Wat gaat er wel goed? Kan dit probleem ook een leerervaring voor het kind zijn? Hebben jij en het kind een gemeenschappelijk belang? Stel, je zou alles mogen, kunnen en durven, wat dan? En is het wel écht een probleem? Samen reflecteren we op deze creatieve manier over voorbeelden uit je eigen praktijk en ontstaan er andere betekenissen, inzichten en ideeën voor actie.
Werkmethode	Interactieve werkvorm
Aantal deelnemers	Min. 10 - max. 30
Data - uur	Overeen te komen.
Plaats	Oost- en West-Vlaanderen, Antwerpen, Vlaams Brabant

FYSIEKE WEERBAARHEID

Titel opleiding	1.39. Fysieke weerbaarheid
Opleidingsderde	KARUS vzw - Jeroen Cottenie - zie p 37
Code	JC-01
Doelgroep	IBO 's, scholen, kinderveerbaarheid, bijzondere jeugdzorg... De methodiek kan vanaf de leeftijd van 6 jaar toegepast worden
Doelstellingen	Binnen elke fase van waaruit agressie is opgebouwd een gepaste interventie aanbieden, rekening houdend met je eigen lichaamstaal, verbale en fysieke mogelijkheden en het kanaliseren van deze agressie als uitgangspunt.
Inhoud opleiding	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1ste dagdeel: visie agressie versus geweld, beïnvloedende factoren agressie, crisisontwikkelingsmodel met de nadruk op het streven naar de gepaste interventie binnen elke fase, aandacht voor lichaamstaal en verbale communicatie. ▪ 2de dagdeel: fysieke verweertechneken bij schoppen, bijten, krabben... waarbij humaniteit en veiligheid voor beide partijen centraal staan. Aanleren van de techniek hoe je iemand verwijderd, verplaatst en eventueel achterlaat.
Werkmethode	Praktijkgericht, inoefenen staat centraal
Aantal deelnemers	Min. 9 - Max 15
Data - uur	Data en uren zijn overeen te komen. Mogelijkheid om 's avonds opleiding te geven.
Plaats	Ter plaatse. Indien geen locatie kan de vorming doorgaan in KARUS vzw Melle

Titel opleiding	1.40. Gespreksvaardigheden en verdedigingstechnieken
Opleidingsderde	WIN zorgsector - zie p 40
Code	WZ-01
Doelgroep	Alle medewerkers
Doelstellingen	Agressie leren zien als een vorm van communicatie. Een agressiesituatie herkennen en de-escaleren. Jezelf verdedigen / bevrijden in de meest voorkomende situaties
Inhoud opleiding	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gespreksvaardigheden (geweldloze communicatie, cliëntgerichte gespreksvoering) ▪ Zelfverdedigingstechnieken
Werkmethode	Interactief
Aantal deelnemers	Max 14, bij meer deelnemers komen er twee trainers
Data - uur	Data en uren zijn overeen te komen.
Plaats	Ter plaatse of op eigen locatie EKMA Borgerhout

OPVANG, NAZORG EN HERSTEL NA AGRESSIE-INCIDENTEN

Titel opleiding	41. Herstel en zorg na incidenten
Opleidingsderde	Impuls - zie p 34
Code	IM-05
Doelgroep	Leidinggevend en coördinatoren
Doelstellingen	Kunnen bieden van zorg na grensoverschrijdende incidenten, bespreekbaar maken van impact van incidenten
Inhoud opleiding	Impact na incidenten. Normale gevoelens op niet normaal gedrag. Gevolgen van niet verwerkte impact op toekomstige aanpak. Vaardigheden om herstelgesprekken aan te gaan met teams en individuele medewerkers
Werkmethode	Ervaringsgericht, participatief, vraaggericht, oefeningen en duidingen
Aantal deelnemers	Min. 8 - Max. 14
Data - uur	In overleg, minimum 1 dag
Plaats	In overleg
Opmerking	Ook in open aanbod bij Impuls

Titel opleiding	1.42. Werken aan relationeel herstel na conflicten bij kinderen
Opleidingsderde	Survivalacademie - zie p 43
Code	SA-01
Doelgroep	Begeleiders van kinderen / jongeren en stafmedewerkers
Doelstellingen	Concrete handvaten aanreiken om op een kindvriendelijke manier om te gaan met moeilijk gedrag en conflicten bij kinderen
Inhoud opleiding	We stellen de Sorrybox voor. Dit is een gratis tool voor kinderen en hun begeleiders om 'het goed te maken' na een conflict. De begeleiders leren hoe ze samen met de kinderen via een heel eenvoudige webtool een sorrybrief kunnen opstellen, hoe ze gratis gepersonaliseerde tekeningen kunnen afdrukken. Ze krijgen heel wat tips om 'sorry' te zeggen.
Werkmethode	Korte powerpoint en demonstratie. Samen oefenen met de herstelmethodieken uit de sorrybox, samen bespreken van moeilijk gedrag en hoe de Sorrybox daarbij kan helpen.
Aantal deelnemers	Min. 8 - Max. 14
Data - uur	Data en uren overeen te komen met de lesgever. Kan als demo tijdens een halve dag of meer diepgaande workshop van een hele dag
Plaats	Oost-Brabant en Limburg

BELEIDSMATIG WERKEN AAN AGRESSIE

Titel opleiding	1.43. Naar een gedragen agressiebeleid in je organisatie
Opleidingsderde	Impuls - zie p 34
Code	IM-06
Doelgroep	Leidinggevenden en coördinatoren
Doelstellingen	Het opmaken van een plan dat medewerkers en cliënten duidelijkheid en ondersteuning biedt.
Inhoud opleiding	Dynamieken van agressie in kinderopvang. Procedures voor preventie, aanpak en herstel. Proces naar gedragenheid opzetten en onderhouden.
Werkmethode	Ervaringsgericht, participatief, vraaggericht, oefeningen en duidingen
Aantal deelnemers	Max. 14
Data - uur	In overleg met aanvrager minimum 1 dag
Plaats	In overleg met aanvrager

2. Info over de opleiders

2.1. Crime Control

Naam van de organisatie	Crime Control
Naam opleiders	Wilfried Vercammen, Gerrit Stockart, Eva Ledegen of een van onze vaste trainers
Statuut van de opleiders	Trainer - Consultant
Adres	Tervuursevest 362, bus 3
Postcode	3000
Gemeente	Leuven
Telefoonnummer	0477/533 606
E-mail	anke@crimecontrol.be
Website	www.crimecontrol.be
In welke mate is de organisatie actief binnen de kinderopvang?	
Training gegeven bij kinderopvangdiensten in Geel, Laakdal, Brugge, Wetteren, Houthulst, Boom, Niel, Berlare, etc.	
Visie en aanbod rond agressiebeheersing en aanverwante thema's	
<p>Crime Control is een trainings- en consultancy bureau dat bedrijven en openbare diensten ondersteunt in het voorkomen en bestrijden van veiligheids- en criminele problemen, zoals een agressieproblematiek. Afhankelijk van de doelgroep (sector, achtergrond) en de regio zullen er verschillende accenten moeten worden gelegd in de aanpak van de agressieproblematiek. Om hieraan tegemoet te komen, heeft Crime Control een eigen benadering ontwikkeld gebaseerd op het onderscheid tussen 'algemene' en 'specifieke vaardigheidstrainingen'.</p> <p>De specifieke vaardigheidstrainingen 'omgaan met verbale agressie' en 'fysieke weerbaarheid' bouwen verder op de algemene vaardigheden. Indien men immers specifieke vaardigheden wil aanleren, impliceert dit een basiskennis van de algemene communicatievaardigheden. Zo bouwt ook de opleiding 'fysieke weerbaarheid' verder op de fundamenten van de opleiding 'omgaan met verbale agressie'.</p> <p>De verschillende modules 'algemene vaardigheden' (assertiviteit, slecht nieuwsmelding, slachtofferopvang, communicatie, diversiteit, conflicthantering, etc.) hebben we ontwikkeld omdat we vaststelden dat soms het probleem in het omgaan met agressie iets dieper ligt. Door een beter inzicht in en begrip van de problematiek neemt de kans op misverstanden - en dus ook de irritaties en frustraties - af. Wat leidt tot minder agressieve situaties. Tijdens de intakegesprekken zal er nagegaan worden waar het probleem zich juist stelt zodat er een opleidingsprogramma op maat kan worden ontwikkeld.</p>	

2.2. Dialoogplus

Naam van de organisatie	Dialoogplus
Naam opleiders	Jo Huylebroeck, Karin Nolmans, Hilde Claes, Lieve Peeters
Statuut van de opleiders	Zelfstandige
Adres	Brugstraat 65
Postcode	3001
Gemeente	Heverlee
Telefoonnummer	016 26 07 23
E-mail	info@dialoogplus.be
Website	www.dialoogplus.be
In welke mate is de organisatie actief binnen de kinderopvang?	
Dialoogplus biedt al meer dan 15 jaar vormingsprogramma's aan voor leidinggevend en medewerkers van kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang en diensten voor onthaalgezinnen.	
Visie en aanbod rond agressiebeheersing en aanverwante thema's	
<p>Omgang met mensen verloopt niet altijd zoals je zou wensen. Contact kan escaleren tot conflict of erger... Hoe grijp je tijdig in, wat doe je liever niet of wel...</p> <p>Dialoogplus sluit graag aan bij de ervaring en beleving van de deelnemers. Zij zijn de echte ervaringsdeskundigen. En aan hun expertise voegen we specifieke inhoud toe.</p> <p>Er ontstaat een interactief leertraject dat goed onderbouwd wordt, vanuit de recentste ontwikkelingen op pedagogisch en communicatief vlak.</p> <p>Een bloemlezing uit ons vormingsaanbod: "omgaan met lastige ouders", "hoe moet ik dat nu zeggen?", "omgaan met moeilijk gedrag bij peuters", "Breng jezelf tot rust en herstel"</p> <p>Dialoogplus biedt een vormingsaanbod voor personeel van een kinderdagverblijf en onthaalouders (kinderen van 0-3jaar) en een aanbod voor medewerkers van een buitenschoolse opvang (kinderen van 3-12 jaar).</p> <p>Vormingen gebeuren op verplaatsing, als aanvrager dien je een locatie te zoeken.</p> <p>In overleg kan ook een thema op maat uitgestippeld worden.</p>	

2.3. Escala

Naam van de opleiders	Ann-Marie Denolf
Statuut van de opleiders	Freelance - zelfstandige opleiders gespecialiseerd in het vakgebied
Adres	Spoorwegstraat 14
Postcode	8200
Gemeente	Brugge
Telefoonnummer	051 26 87 65
E-mail	info@escala.be
Website	www.escala.be
In welke mate is de organisatie actief binnen de kinderopvang?	
<p>Escala organiseert opleidingen voor openbare besturen, social profit, non profit, waaronder de sector van de kinderopvang bijzondere jeugdbijstand, de brede zorgsector, het welzijnswerk, enz...</p> <p>Anne-Marie Denolf, werkt sinds 1999 als docente ergotherapie aan de Katholieke Hogeschool VIVES in Brugge. Zij was van 1983 tot 2005 tewerkgesteld in een MPI en een voorziening voor mensen met een hoge ondersteuningsnood.</p> <p>Door de jarenlange ervaring als lesgever en hun bagage uit het werkveld spelen de docenten in op de vragen en de ervaringen van de deelnemers. Een heel belangrijk luik is het leren van de ervaringen van medecursisten.</p>	
Visie en aanbod rond het thema agressiebeheersing	
<p>Escala vindt het belangrijk dat organisaties goed voorbereid en doordacht een beleid rond agressie uitwerken en ook efficiënt kunnen toepassen. Escala staat uw organisatie bij in de verschillende fasen, van in het prille begin namelijk het opstellen van het agressiebeleid, tot het continu opleiden van de medewerkers in het kader van agressie gerelateerde thema's.</p> <p>Kampt u met een specifieke problematiek, dan kunnen wij samen met onze ervaren docenten zoeken naar een oplossing in-house op maat van uw organisatie.</p> <p>Een greep uit de opleidingen in open aanbod:</p> <ul style="list-style-type: none">- Assertiviteit- Klantgericht omgaan met agressie aan de balie en telefoon- Omgaan met conflicten en agressief gedrag- Omgaan met psychiatrische patiënten- Omgaan met verbale en fysieke agressie- Omgaan met verbale en fysieke agressie in de zorgsector- Opstellen van een agressiebeleid- Opstellen van een agressieprotocol <p>U kunt terecht op diverse locaties: Kortrijk, Brugge, Gent, Brussel, Westerlo, Berchem, Mechelen, Hasselt.</p> <p>Voor de opleidingen op maat van uw organisatie komt Escala ter plaatse.</p>	

2.4. Hilde Leonard

Naam van de organisatie	Hilde Leonard
Naam opleider	Hilde Leonard
Statuut van de opleider	Zelfstandig vormingswerkster
Adres	Windekekouter 59
Postcode	9860
Gemeente	Scheldewindeke
Telefoonnummer	09/324 63 31
E-mail	Hilde.leonard@pandora.be
Website	www.NAGVopschool.be
In welke mate is de organisatie actief binnen de kinderopvang?	
<p>Ik ondersteun iedereen die - al dan niet beroepsmatig - met kinderen en jongeren werkt. Behalve personeel van de kinderopvang, zijn dat ook leerkrachten, opvoed(st)ers bijzondere jeugdzorg, ouders, jeugdwerkers...</p> <p>Ik doe dit door het geven van opleiding en (team)coaching:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zodat opvoeders en teams zich sterker voelen in het omgaan met ongewenst gedrag van kinderen en jongeren én - zodat ze samen met mede-opvoeders (ouders bv.) een krachtig steunnetwerk kunnen vormen. <p>(Buitenschoolse) kinderopvang zie ik daarbij als een belangrijke partner. Ik heb een aantal programma's op maat van personeel uit de (buitenschoolse) kinderopvang uitgewerkt, maar in mijn werk op scholen en met ouders streef ik steeds naar samenwerking met de opvangpartner.</p>	
Visie en aanbod rond agressiebeheersing en aanverwante thema's	
<p>"Hoe kan ik opvoed(st)ers ondersteunen, zodat ze hun opvoedend handelen vanuit kracht vorm kunnen geven?" Dit is mijn belangrijkste uitdaging.</p> <p>Je kan bij mij terecht voor een aantal programma's die stilstaan bij je handelen in geval van ongewenst gedrag van kinderen: "omgaan met agressief gedrag", "omgaan met pesten", "omgaan met conflicten tussen kinderen."</p> <p>Daarnaast heb ik oog voor de relatie tussen opvoeders onderling, zowel in team (vb. bespreekbaar maken van grenzen en grensoverschrijdend gedrag) als tussen team en ouders (vb. omgaan met lastige situaties met ouders).</p> <p>Het gedachtegoed van Nieuwe Autoriteit en Geweldloos Verzet is mijn belangrijkste inspiratiebron. Het helpt opvoeders een basishouding te ontwikkelen vanuit een volgehouden gezamenlijke aanwezigheid, steeds in verbinding met kinderen én andere opvoedingspartners. Ook voor een introductie in dit gedachtegoed kan je bij mij terecht. Neem gerust eens een kijkje op www.NAGVopschool.be om te bekijken welke mogelijkheden dit biedt.</p> <p>In alle vormingen vertrek ik vanuit een helder kader, dat ik opbouw a.d.h.v. eigen ervaringen van cursisten. De vertaling naar de eigen werkvloer staat altijd centraal; dit gebeurt via oefeningen, reflectie-opdrachten enz.</p>	

2.5. Vormingscentrum Hivset

Naam van de organisatie	Vormingscentrum Hivset
Naam van de opleiders	Karen Segers - Bruno Swinnen - Lene Smets - Elke Leemans
Statuut van de opleiders	Gastdocent verbonden aan het vormingscentrum
Adres	Herentalsstraat 70
Postcode	2300
Gemeente	Turnhout
Telefoonnummer	014/47 13 12
E-mail	vormingscentrum@hivset.be
Website	www.vormingscentrum.hivset.be
In welke mate is de organisatie actief binnen de kinderopvang?	
<p>*Open aanbod in de kinderopvang : elk werkjaar een divers aanbod van verschillende vormingssessies rond diverse aspecten: Bobath methode, levensreddend handelen, begeleiding in kleur, medicatie in de opvang, een coach voor kinderen</p> <p>*Vorming op maat van organisaties : vraag gestuurd</p>	
Visie en aanbod rond agressiebeheersing en aanverwante thema's	
<p>In de vormingen rond agressiebeheersing vertrekken we steeds vanuit het belang van communicatie met aandacht voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Moeilijke boodschappen op een correcte en aanvaardbare manier overbrengen • Communicatiestijl • Reflecteren <p>De docenten hanteren tijdens vormingen een combinatie van didactische methodes, afgestemd op de doelstellingen van de programmaonderdelen: theoretische duiding, casusbespreking en praktijkgerichte oefeningen.</p> <p>De opleidingen verlopen telkens interactief. De lesgevers maken gebruik van de ervaringen van de deelnemers. We toetsen theorie af aan de praktijk van alle dag. We oefenen vaardigheden aan de hand van realistisch materiaal.</p>	

2.6. Iets Anders Cie

Naam van de organisatie	Iets Anders Compagnie V.O.F.
Naam van de opleider	Bart Moens
Statuut van de opleider	Zelfstandig agoog
Adres	Oude baan 65
Postcode	3370
Gemeente	Boutersem
Telefoonnummer	0499/167 556
E-mail	bart@ietsanderscie.be
Website	www.ietsanderscie.be
In welke mate is de organisatie actief binnen de kinderopvang?	
Sedert vele jaren zijn we zeer actief in de kinderopvangsector met allerlei thema's: van creativiteit en spel tot houding van de begeleider en communicatie met ouders. We doen dit zowel rechtstreeks voor de opvangvoorzieningen als via de (grote) ondersteunende organisaties.	
Visie en aanbod rond agressiebeheersing en aanverwante thema's	
<p>Eenzijds staan we stil bij een aantal theoretische begrippen betreffende de thema's die behandeld worden (frustratie en instrumentele agressie, assertiviteit, grenzen zetten, open communicatie...)</p> <p>Deze begrippen worden omgezet naar de dagelijkse praktijk in heel praktische (voor)beelden.</p> <p>Anderzijds is er een praktisch gedeelte waar de aandacht gaat naar technieken, coaching, oefeningen.</p> <p>Wij werken vaak in een laatste dagdeel met een acteur. Deelnemers trainen dan hun eigen werkpunten met de acteur als tegenspeler. Dit werkt vele malen effectiever dan 'rollenspelen'. De trainer fungeert dan als coach.</p>	

2.7. Impuls

Naam van de organisatie	Impuls
Naam opleiders	Mariet Ghaye, Elke Fierens, Karin Nolmans, Rita Daneels, Els Monsaert, Ann Vanhoudt, Alain Soenens
Statuut van de opleiders	Staf en freelance medewerkers
Adres	Elisabethlaan 64
Postcode	3200
Gemeente	Aarschot
Telefoonnummer	016/56 95 68
E-mail	elke.fierens@impulsvorming.be mariet.ghaye@impulsvorming.be
Website	www.impulsvorming.be
In welke mate is de organisatie actief binnen de kinderopvang?	
<p>Impuls werkt meer dan 30 jaar rond omgaan met agressie en effectief communiceren binnen de social profit.</p> <p>We hebben ruime ervaring in het werken in bijvoorbeeld de bijzondere jeugdzorg, buitengewoon onderwijs, als ook kinderdagverblijven en initiatieven voor naschoolse kinderopvang. Raadpleeg de lijst met organisaties waar we voor werken op onze website.</p>	
Visie en aanbod rond agressiebeheersing en aanverwante thema's	
<p>Impuls werkt rond agressiebeheersing vanuit een visie van geweldloze weerbaarheid en vanuit het gedachtegoed van de geweldloze communicatie van M. Rosenberg.</p> <p>Een basis waarop Impuls bouwt is de cirkel preventie (thema's als Verbindend communiceren, Biofeedback en hartcoherentie), interventie (thema's als Omgaan met agressie, Wat maakt je zo boos) en herstel (thema's als Omgaan met impact van medewerkers, Opnieuw verbinden na conflicten).</p> <p>Vanuit de invalshoek impact publiceerde Impuls in 2012 haar boek: 'Agressie in hulp - en dienstverlening: van impact op medewerkers naar een gedragen beleid.' Specifiek geschreven voor direct leidinggevenden uit de social-profit.</p> <p>In vaardigheidstrainingen leren medewerkers omgaan met de emoties die incidenten met zich meebrengen en leren ze via houding en vaardigheden incidenten te voorkomen en te stoppen.</p> <p>In het ontwikkelen van een gezamenlijk gedragen agressie beheersingsbeleid heeft Impuls oog voor zowel de specifieke dynamieken en systemen van agressie als voor het proces dat nodig is om te komen tot een breed gedragen beleid.</p> <p>Omgaan met medewerkers na een agressie incident: herstel en zorg bieden is een item waarin meer en meer organisaties medewerkers laten opleiden door ons.</p> <p>Teams zijn een krachtige motor in beheersen van agressie. Als teamleden zorg dragen en ondersteunen van elkaar, aanpak en impact van agressie bespreekbaar maken, grenzen verkennen en duidelijk stellen... zijn mogelijke thema's waarbij Impuls je kan inspireren en begeleiden.</p> <p>Jaarlijks organiseren we de opleiding 'Agressie Coach' waarbij een medewerker uit je organisatie opgeleid wordt om intern medewerkers en teams te begeleiden en coachen.</p> <p>Impuls organiseert studiedagen voor specifieke doelgroepen of thema's rond agressie. Medewerkers die een incident meemaakten kunnen bij Impuls terecht voor herstelgesprekken.</p> <p>Je kan bij Impuls terecht voor vorming en procesbegeleiding op maat. Contacteer ons voor een verkennend gesprek over je vraag. In open aanbod biedt Impuls regelmatig programma's rond verbindend communiceren en agressie beheersing. Neem een kijkje op www.impulsvorming.be</p>	

2.8. VDKO - vormingen K+

Naam van de organisatie	VDKO - vormingen K+
Naam opleiders	Freelance lesgevers
Statuut van de opleiders	Freelance
Adres	Koningin Astridlaan 12
Postcode	2800
Gemeente	Mechelen
Telefoonnummer	015 41 33 05
E-mail	daisy.demeersman@vdkomma.be
Website	www.vdkomma.be
In welke mate is de organisatie actief binnen de kinderopvang?	
<p>K+ is reeds 20 jaar actief in de kinderopvang. Wij bieden begeleiding en ondersteuning voor een optimaal functioneren in de kinderopvang. Dit doen wij voornamelijk door middel van vorming, training, consulting en coaching.</p>	
Visie en aanbod rond agressiebeheersing en aanverwante thema's	
<p>Wij willen aan iedereen die werkt met kinderen de begeleiding en ondersteuning geven die nodig is om een beeld te krijgen van het moeilijk gedrag van kinderen, om te gaan met agressie, maar ook het voorkomen van agressie en grensoverschrijdend gedrag. Onze vormingen vertrekken vanuit een basis die methodisch onderbouwd is maar de focus ligt vooral op het praktijkgerichte.</p>	

2.9. Namaskara vorming

Naam van de organisatie	Namaskara vorming
Naam opleider	Gaublomme Hendrik
Statuut van de opleider	Zelfstandig trainer
Adres	Livierenstraat 12
Postcode	9660
Gemeente	Brakel
Telefoonnummer	055 421435
E-mail	info@namaskara.be
Website	www.namaskara.be
In welke mate is de organisatie actief binnen de kinderopvang?	
10 jaar ervaring in onderwijs-kinderopvang	
Visie en aanbod rond agressiebeheersing en aanverwante thema's	
<p>Agressie heeft zin als buffer tegen zinloos geweld. Agressie beter begrijpen en lezen kan geweld voorkomen. Agressie is een oeroude aangeboren taal om grenzen te communiceren. Grensbepaling, assertiviteit heeft nood aan een (aanvaardbare) vorm van agressie.</p>	

2.10. KARUS vzw - Jeroen Cottenie

Naam van de organisatie	KARUS vzw, voorheen PCC Melle
Naam opleider	Jeroen Cottenie
Statuut van de opleider	Vormingsmedewerker, medewerker cel kwaliteit
Adres	Caritasstraat 76
Postcode	9090
Gemeente	Melle
Telefoonnummer	0476 38 95 08
E-mail	Jeroen.cottenie@karus.be
In welke mate is de organisatie actief binnen de kinderopvang?	
Residentiële- en dagbehandeling in de kinder- en jeugdpsychiatrie. 20 jaar ervaring in het geven van vorming "agressiehantering" in de kinder- en jeugdpsychiatrie binnen ons centrum en aan diverse externe voorzieningen.	
Visie en aanbod rond agressiebeheersing en aanverwante thema's	
Vanuit het crisisonwikkelingsmodel zoeken naar de juiste interventie per fase en dit op non-verbaal, verbaal en eventueel fysiek vlak. Centraal bij de interventie staat het aanbieden en/of zoeken naar de juiste kanalisator om de opgelopen spanningen te verminderen.	

2.11. VCOK vzw

Naam van de organisatie	VCOK vzw
Naam van de opleider	Hilde Van Durme
Statuut van de opleider	Freelance lesgever
Adres	Raas Van Gaverestraat 67a
Postcode	9000
Gemeente	Gent
Telefoonnummer	09 232 47 36
E-mail	info@vcok.be
Website	www.vcok.be
In welke mate is de organisatie actief binnen de kinderopvang?	
VCOK is een vormingscentrum gespecialiseerd in de thema's kinderopvang, opvoeding en bemiddeling.	
Visie en aanbod rond agressiebeheersing en aanverwante thema's	
We streven naar een opvoedingspraktijk gesteund op participatie van alle betrokkenen en op respect voor diversiteit en kinderrechten. Opvoeden is voor ons een gedeelde maatschappelijke verantwoordelijkheid. Via opleiding, vorming en training willen wij op een wetenschappelijk onderbouwde manier en vanuit een emancipatorische en solidaire visie de kinderopvang ondersteunen in hun professionalisering.	

2.12. Viac vzw

Naam van de organisatie	Viac vzw
Naam opleiders	Meerdere lesgevers, gescreend op vakkennis, met hun eigen specificiteit
Statuut van de opleiders	Freelance lesgevers
Adres	Kroonstraat 1
Postcode	1750
Gemeente	Lennik
Telefoonnummer	02/360.23.75
E-mail	info@viac.be
Website	www.viac.be
In welke mate is de organisatie actief binnen de kinderopvang?	
<p>Viac vzw ontwikkelt - als onafhankelijke organisatie - sinds 1989 een vormingsaanbod voor de welzijnssector. Dit aanbod is vooral gericht op de thuiszorg, de dienstencheques en de kinderopvang (groepsopvang, gezinsopvang en de buitenschoolse kinderopvang).</p> <p>Viac vzw levert eveneens geldige attesten af voor de vormingen 'Levensreddend handelen bij kinderen'. Naast vaste thema's verzorgen wij ook vormingen 'op maat'. Wij mogen dan ook veel grotere en kleinere OCMW's tot onze klanten rekenen, maar ook veel landelijk werkende thuiszorgorganisaties en grotere organisaties voor o.a. buitenschoolse kinderopvang.</p> <p>Viac vzw werkt met een team van vaste medewerkers en een groot korps van vakbekwame freelance medewerkers die de vormingen bij u op locatie verzorgen in heel Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.</p>	
Visie en aanbod rond agressiebeheersing en aanverwante thema's	
<p>Viac-Vormingen biedt beroepsondersteunende vormingen aan, gestoeld op de noden van het werkveld. Helaas komt agressie ook voor binnen de Kinderopvang en dit zowel bij volwassenen (cliënten, collega's) als bij kinderen. Daarom bieden wij naast meer algemene ook meer specifieke vormingen aan, gericht op het verwerven van inzicht en op het verwerven van vaardigheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omgaan met die andere - Omgaan met conflicten - Communicatie - Grenzen stellen, straffen en belonen - Agressie bij kinderen van 3 tot 12 jaar - <p>Daarmee kunnen wij een positieve bijdragen leveren aan de kwaliteitsverbetering van de dienstverlening, evenals aan het zelfvertrouwen van onze cursisten.</p>	

2.13. W!N zorgsector

Naam van de opleiders	Carl Adams - Luc Van Laere
Statuut van de opleiders	Carl: lector AP Hogeschool, psychotherapeut, specialised Advisor European Krav Maga Academy (EKMA) Luc: gecertificeerd instructeur Krav Maga, hoofdinstructeur EKMA, voorzitter Krav Maga Self Defence Federation
Adres	Delinstraat 37
Postcode	2060
Gemeente	Antwerpen
Telefoonnummer	0476/66 74 11
E-mail	carl.adams@ap.be
Website	www.geweldbeheersing.be
In welke mate is de organisatie actief binnen de kinderopvang?	
<p>Vanuit de concepten en technieken van Krav Maga hebben we een programma uitgewerkt dat specifiek gericht is naar de zorgsector. We denken hierbij aan alle beroeps categorieën werkzaam in de ruime sociale sector die een direct contact met cliënt/patiënt hebben.</p> <p>We bieden een aantal workshops in samenwerking met de Krav Maga Academy in Borgerhout, Antwerpen. De Academy beschikt over een locatie die geschikt is voor scenariotraining (rollenspel). De locatie bevat onder andere een volledig nagebouwde dancing / café met licht, rook, geluid, toog. Verder is er een liftcabine (1m²) om situaties in beperkte ruimte te simuleren, er is een winkelopstelling en er kunnen straatsituaties worden nagespeeld. De workshops kunnen ook in de voorziening zelf doorgaan. We stellen de modules op maat samen naargelang de wensen.</p>	
Visie en aanbod rond het thema agressiebeheersing	
<p>Er is sprake van agressie wanneer de ander zich aangevallen voelt. De agressor wil iets communiceren, maar dit proces verloopt op zijn minst gezegd niet naar behoren. Is een gesprek mogelijk, dan zetten we daar steeds op in. Dit vraagt een doorgedreven training in een juiste gesprekhouding en in het gebruik van de juiste gespreksvaardigheden. Dit alles wordt erg op de proef gesteld in een stressvolle situatie (conflict, agressie, dreiging...).</p> <p>De non-verbale houding is nog belangrijker wanneer een gesprek niet meer mogelijk is. Wij streven naar een juiste grondhouding die je kan omschrijven als bewust, gedetermineerd en gericht op zelfbehoud. Al onze acties hebben de bedoeling te de-escaleren. Wij willen geen fysieke confrontatie, maar zijn ook niet naïef. Als het moet, brengen we onszelf en de anderen in veiligheid. De agressor ontraden we zijn acties verder te zetten. Wij gaan ervan uit dat de hulpverlener moet voorbereid zijn op het ergste, zodat hij/zij in stressvolle situaties zich steeds doelbewust en professioneel kan opstellen. Dit betekent dat we geweldloos (niet zonder geweld, maar met proportioneel geweld) en verantwoord willen handelen.</p> <p>Wanneer de hulpverlener vanuit deze fysieke training het nodige zelfvertrouwen opbouwt dan heeft hij/zij veel meer kans op een rustige uitstraling die nodig is in stressvolle situaties. Een voorbeeld: als je niet weet hoe je te bevrijden als de cliënt/patiënt je bij de haren grijpt, dan is het zeer moeilijk rustig en professioneel te blijven. Trekken aan de haren doet veel pijn en je gaat mogelijks handelingen uitvoeren die het erger maken.</p> <p>Wij zijn er van overtuigd dat geweldbeheersing vooral te maken heeft met zelfbeheersing, maar daarvoor is het wel wenselijk dat je jezelf en je teamgenoten traint in een aantal concepten en technieken.</p>	

2.14. StapWijzer

Naam van de opleiders	Greet Lust
Statuut van de opleiders	We werken met freelance medewerkers die specifiek getraind zijn in Nieuwe Autoriteit en Geweldloos Verzet
Adres	Gruuthusestraat 49
Postcode	8700
Gemeente	Tielt
Telefoonnummer	0486 62 66 76
E-mail	Nieuwe-autoriteit@stapwijzer.be
Website	www.stapwijzer.be
In welke mate is de organisatie actief binnen de kinderopvang?	
<p>Greet Lust is docente binnen de opleiding Begeleider in de Kinderopvang (volwassenonderwijs) waar ze hoofdzakelijk stagecoördinator- en begeleidster is. Daarnaast heeft ze een zelfstandige praktijk StapWijzer waarbinnen ze ouders coacht met opvoedingsvragen- en problemen en geeft ze vormingen, lezingen, workshops binnen de kinderopvang over diverse opvoedkundige thema's.</p>	
Visie en aanbod rond het thema agressiebeheersing	
<p>Nieuwe Autoriteit en Geweldloos Verzet zijn stilaan vertrouwde begrippen geworden binnen de opvoedingssector. Het concept Nieuwe Autoriteit leert opvoeders kijken vanuit een nieuwe autoriteitsbril waardoor ze op een andere manier omgaan met kinderen en jongeren. Niet door te focussen op het (soms) lastige gedrag, maar wel door samenwerking met collega's en andere netwerkfiguren die mee zorg dragen voor het kind of de jongere. Binnen Nieuwe Autoriteit wordt op een waakzame manier zorg gedragen voor kinderen en jongeren en daar waar de veiligheid in gevaar is bieden de methodieken van Geweldloos Verzet gebaseerd op de strategieën van Gandhi een passend antwoord.</p> <p>Binnen Nieuwe Autoriteit en Geweldloos Verzet gaat alle aandacht naar ouders en kindbegeleiders en hoe die door samen te werken op een warme manier kinderen en jongeren kunnen opvoeden en een warme hechting kunnen ontwikkelen die ook in lastige tijden krachtig blijft.</p> <p>Vanuit mijn jarenlange expertise binnen de kinderopvang heb ik het gedachtengoed Nieuwe Autoriteit vertaald specifiek naar het omgaan met kinderen en jongeren binnen de kinderopvang. Tijdens de vormingen krijg je via concrete casussen direct voeling met de kracht van Nieuwe Autoriteit en krijg je een overzicht van de concrete methodieken die toegepast kunnen worden vanuit Geweldloos Verzet bij agressief en gewelddadig gedrag. Indien gewenst kunnen de vormingen uitgebreid worden naar implementatieprojecten waarbij het kinderdagverblijf of buitenschoolse opvang gecoacht wordt in het implementeren van het gedachtengoed Nieuwe Autoriteit. Ook lezingen, workshops, pedagogische studiedagen zijn mogelijk over dit onderwerp.</p>	

2.15. Gerrit Vignero

Naam van de opleiders	Gerrit Vignero
Statuut van de opleiders	Zelfstandige in bijberoep
Adres	Don Boscolaan 2
Postcode	3050
Gemeente	Oud-Heverlee
Telefoonnummer	016 47 19 34
E-mail	gerritvignero@gmail.com
Website	www.gerritvignero.be
In welke mate is de organisatie actief binnen de kinderopvang?	
<p>'De draad' is een metafoor voor de band die groeit tussen een kind en zijn ouders en waar je als begeleider op inhaakt. Het gaat om het vertalen van thema's uit de ontwikkelingspsychologie naar begeleiding. Hoe ontwikkelen kinderen en wat betekent dat voor het opbouwen van een band met een kind. Als orthopedagoog richt ik mij ook tot kinderen waarbij het ontwikkelen van de band niet zo vanzelfsprekend is. Soms vanuit bijkomende problematiek zoals autisme, bepaalde syndromen, adhd, verstandelijke beperking Soms vanuit een moeilijke hechtingsgeschiedenis. In de ontwikkeling van het inclusieve aanbod is ontwikkelingsdenken een zeer belangrijke ingang. De thema's in ontwikkeling werken verbindend tussen gewoon en buitengewoon. Vandaar ook mijn boek: De draad tussen ouder en kind. Voor een gewone en buitengewone opvoeding.</p>	
Visie en aanbod rond het thema agressiebeheersing	
<p>Ontwikkelingsproblemen en agressie/lastig gedrag worden gekaderd binnen het emotioneel functioneren van een kind in verbinding met een volwassene. Waar zit het kwetsbare plekje in de draad? Daarmee rekening houden maakt dat een kind in zijn aankunnen wordt aangesproken op een niveau dat samen spelen, samen werken, samen leven mogelijk maakt.</p>	

2.16. Survivalacademie

Naam van de opleiders	Eric Beke
Statuut van de opleiders	Orthopedagoog, cyberpedagoog
Adres	Tornooistraat 23
Postcode	3220
Gemeente	Holsbeek
Telefoonnummer	0498 83 16 76
E-mail	eric.beke@edutech.be
Website	www.survivalacademie.be
In welke mate is de organisatie actief binnen de kinderopvang?	
De Survivalacademie wil bevoegenheid stimuleren in opvoeding, hulpverlening en onderwijs. We organiseren vormingen en trainingen aan begeleiders van kinderen en volwassenen.	
Visie en aanbod rond het thema agressiebeheersing	
Werken met belonen en straffen heeft maar effect op korte termijn. Werken rond het herstellen van conflicten rekening houdend met de sociaal-emotionele leeftijd van het kind heeft veel meer effect op lange termijn.	

3. Hoe krijg je financiële tussenkomst

3.1. Kan jij een tussenkomst bekomen?

Je organisatie is een **erkende kinderopvang** die behoort tot het **PC 331**.
Er werken **meer dan 8 VTE's** in je kinderopvang? Dan kan je een tussenkomst krijgen.
Onthaalouders behoren niet tot het PC 331, daarom komen zij niet in aanmerking.

Voorwaarden:

- het thema lastig gedrag en agressie staat centraal.
- de opleiding kost niets voor de medewerkers.
- deelname aan de opleiding telt volledig als arbeidstijd.
- er zijn voor dezelfde opleiding, en voor dezelfde kosten, geen andere inkomsten: bv. opleiding gegeven door reeds door de overheid gesubsidieerd intern personeel, ESF, VIA-middelen...

Er werken **minder dan 8VTE's** in je kinderopvang? Schrijf je medewerkers in voor het gratis vormingsaanbod dat Icoba jaarlijks organiseert. Snel op de hoogte zijn van het vormingsaanbod? Schrijf je in op de [nieuwsbrief](#).

3.2. Wat doet Icoba?

Elk jaar in december krijg je het bericht dat jouw organisatie beroep kan doen op een specifiek budget voor vorming rond omgaan met lastig gedrag en agressie voor het komende kalenderjaar: **het agressiebudget**.

3.3. Wat doe jij?

Je laat weten of je gebruik wil maken van dit budget via een intekenformulier. Op basis van alle intekenformulieren die we ontvangen herberekenen we het beschikbaar budget en krijg je een brief met je maximumbudget voor het komende jaar.

Volstaat het agressiebudget niet, dan kan je bijpassen met het **vormingsbudget** van VIVO dat je op dezelfde manier kan aanvragen. Zie info op www.vivosocialprofit.org/vormingsbudget-331.

Vragen? Contacteer

Wouter Bollen	02 229 20 32	wouter.bollen@vivosocialprofit.org
Annick Tahon	02 229 20 25	annick.tahon@vivosocialprofit.org
Ivan Konovaloff	02 227 59 86	ivan.konovaloff@vivosocialprofit.org
Katrijn Ossaer	02 227 60 08	katrijn.ossaer@vivosocialprofit.org

Icoba
p.a. Vivo vzw
Saintelettesquare 13-15
1000 Brussel

icoba@vivosocialprofit.org

T 02 227 60 08
F 02 250 38 58
www.icoba.be